

Alev almış mektuplar

Edip Cansever'in Alev Ebüzziya'ya yazdığı mektupların gün yüzüne çıkmış olması önemli bir kültür ve edebiyat olayı. Her şeyden önce bir şairin dil harikası. Anlatım ve duyuruş yetkinliğinin zirvesi. Her tür sanat ve edebiyat dedikodusundan uzakta, adeta bir şairin mektup mektup kendisini inşa edişi.

Türk edebiyatında bir karşılıksız mektup sorunu var. Cahit Sıtkı ile Ziya Osman Saba arasındaki eşsiz mektuplaşmanın bir kanadı kırık. 'Ziya'ya Mektuplar'ın bir tarafı hep meçhul. Oysa hem şahsiyetleri hem dönemi tam anlamak için iki yönlü açıklığa ihtiyaç var. Bu olgu şimdi bir kez daha karşımızda. Edip Cansever'in yazdığı mektuplar gün yüzüne çıktı ama Alev Ebüzziya'nın mektupları 'tragedyalar şairi' tarafından yok edildiği için ortada yoklar. Ne büyük bir hazine olurdu sanat ve edebiyat tarihi için oysa. Fakat tek taraflı da olsa kanatlar o kadar güçlü ki. Onların uçuşu devam ediyor.

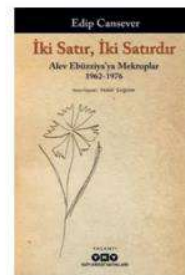
Cok yönden sürprizli bir kitap 'İki Satır, İki Satırdır'. İnsan, şiir, üslup, edebiyat tarihi yeniden güncellenmek durumunda şimdi. Böyledir, sözü bir kez esash şair alınca ülke, insan, şiir, aşk yeniden tanımlanır. Şovenistlerin, ikiyüzlülerin ve aldatmacıların dışında bambaşka bir iklim getirir bu. Abartısız söylemek gerekir ki, Edip Cansever'in Alev Ebüzziya'ya yazdığı mektupların gün yüzüne çıkmış olması önemli bir kültür ve edebiyat olayı. Her şeyden önce bir şairin dil harikası. Anlatım ve duyuruş yetkinliğinin zirvesi. Samimiyet ve özgürlük halinin berrakça dile vuruşu. Her tür sanat ve edebiyat dedikodusundan uzakta, adeta bir şairin mektup mektup kendisini inşa edişi. Aldığı ve yazdığı her mektupla 'yaşama' iştiağını derinden duyuşu.

Alev almış bir ruhun 123 mektup boyunca çırpınına şahit oluyoruz. Pek çok açıdan tahlil ve tasnif edilebilecek nitelik ve içerikteki bu mektuplar hem Edip Cansever'in şiirine bakışı değiştirecek hem de şahsi biyografisini genişletecek önemde. Her şeyden önce kendisini geri çekip, E, Edip, Edpensvr, Revesnac gibi imza atışı dikkat çekici. Sevgilim, Sevgilimmm, Alev, Alevci diye ilerleyen hitapların peşinden gelen şahsi açılımlar. "Ben, ben'im sadece; anlamazlığın, sıkıntının çağdaş bir yüküyüm sanki", "Ben varoluşumu bunlarla (mektuplar) imzalıyorum işte, kendimi bunlarla yaratıyorum", "Bence

bir sıkıntıyı yazan, sonra da kendine başka duran bir adam O benim" diye diye kendisini sergileyen bir kişilik.

1962-1976 yılları arasında yazılmış mektuplar Habil Sağlam tarafından bize ulaşırken Edip Cansever'in acıya ve şiire bakışını da görüyoruz. Aşk acısını bir heykeltıraş gibi ustaca yontar şair. "Şiir sessizlikte malyalanır çünkü, sessizlikte insanlaşır" diye yazar. Ve Cansever'in şiir aklının nasıl işlediğini, kaynaklarını nereden devşirdiğini de öğreniriz. Adeta kendi içinde şiir yaşayan bir kişilik yaratmıştır. Kendisiyle beraber muhatabını da sevgi hamurunda yoğuran bir psikolojiyle "İnsan ancak kendine alışır gibi alışabilir bir insana. Ben güzelliğimi de, çirkinliğimi de sende görebiliyorum. Kendimi kuruyorum seninle. Ve insanın kişiliğini pekiştiriyor sevmek. Sevmek! O büyük kelime."

Aştır şüphesiz Edip Cansever'in dile döktüğü. Yer yer kontrol dışı patlamalar sergilese de düşünsel olarak kıvamını bulmuş bir ruhsal teşneğin dışavurumudur. Küçük kırıntılar halinde günlük hayat yansımalarına rastlansa da (AP 240 milletvekili çıkararak iktidara geldi. CHP 135 civarında, İşçi Partisi 15 milletvekili ile gerçek muhalefete geçecek.) İstanbul, yaşama kültürü ve şiir asıl kahramanlardır. "Seni gördüğüm gün saklamıştım seni", "Seninle sevginin tarihini yazdım", "Saçlarından bir tutam yollarsan, güzel bir mercan atlası yapacağım" diye Alev Ebüzziya'ya seslenen Edip Cansever, hem kendi şiirinin kanını yapan değerleri armağan eder bize hem de tesadüfi olmayan zengin dünyasının kaynaklarına götürür. **Şiir ve insanlık hünere öğrenmek isteyenler elden bırakmayacaklar bu mektupları.**

İKİ SATIR, İKİ SATIRDIR
ALEV EBÜZZİYYAYA MEKTUPLAR
1962-1976
Edip Cansever
Hazırlayan: Habil Sağlam
Yapı Kredi Yayınları, 2021
304 sayfa, 28 TL